

PROTOKÓŁ NR II/24
II sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z 27 maja 2024 r.

PROTOKÓŁ NR II/24
II sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z 27 maja 2024 r.

II sesja Sejmiku Województwa Wielkopolskiego VII kadencji odbyła się 27 maja 2024 r. o godz. 12:00 w siedzibie Samorządu Województwa Wielkopolskiego, al. Niepodległości 34 w Poznaniu.

Ad. 1. Otwarcie posiedzenia. Stwierdzenie quorum.

Sesję otworzyła Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego **Tatiana Sokołowska**.

Przewodnicząca przywitała uczestników Sesji i dokonała sprawdzenia obecności Radnych Województwa Wielkopolskiego – w Sesji udział wzięło 34 Radnych Województwa Wielkopolskiego.

Głos zabrał radny **Adam Bogrycewicz**. Zaapelował aby działać zgodnie ze słowami, które zadeklarował Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak na I Sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego mówiąc o wspólnocie Radnych. Mówca poinformował, że przed Sesją odbyło się posiedzenie Komisji Kultury, która miała wytypować przedstawicieli do komisji oceniającej wnioski z tzw. programu zabytkowego. Radni koalicji zadziałali przeciw zasadzie wspólnoty i odrzucili kandydaturę Radnego z Prawa i Sprawiedliwości. Na koniec mówca ponownie zaapelował, aby Sejmik działał jako wspólnota.

Ad. 2. Przyjęcie porządku obrad.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zaproponowała poszerzenie porządku obrad o punkty:

- Podjęcie uchwały w sprawie: ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego – punkt został dodany jako 31 A:
za: 33,
przeciw: 0,
wstrzymujących: 0.
- Podjęcie uchwały w sprawie: wyboru Przewodniczących i Wiceprzewodniczących komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego – punkt został dodany jako 31 B:
za: 33,
przeciw: 0,
wstrzymujących: 0.

PORZĄDEK OBRAD II SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

1. Otwarcie posiedzenia. Stwierdzenie quorum.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Wybór sekretarzy obrad.
4. Uhonorowanie osób zasłużonych dla samorządu lokalnego z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego.

5. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Nr LIX/1207/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2024 rok.
6. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Nr LIX/1206/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2024 rok i lata następne.
7. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego umowy na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy z Kaliskim Centrum Rehabilitacji Krystaliska Spółka Jawna z siedzibą w Kaliszu.
8. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Miastu Poznań na realizowane w 2024 roku zadanie inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej związanej z organizacją Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach Letnich w 2025 roku (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).
9. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Miastu Kalisz na realizowane w 2024 roku zadanie remontowe z zakresu infrastruktury sportowej związanej z organizacją Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach Letnich w 2025 roku (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).
10. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2024 roku w ramach 7 edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 "Kultura Fizyczna).
11. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2024 roku w ramach 7 edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 "Kultura Fizyczna).
12. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania z zakresu infrastruktury sportowej w 2024 roku w ramach Programu Lekkoatletycznego (Dział 926 "Kultura Fizyczna).
13. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka").
14. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne i remontowe realizowane w roku 2024 w ramach programu "Kulisy kultury".
15. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na realizację przedsięwzięć w ramach V edycji konkursu „Wielkopolskie Jadłodzielnie”.
16. Podjęcie uchwały w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego oraz zawarcia w tej sprawie umów pomiędzy Województwem Wielkopolskim a jednostkami samorządu terytorialnego w ramach XIV edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś”.
17. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Krobia.

18. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na powierzenie zarządzania przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi wzdłuż dróg wojewódzkich, położonymi w granicach administracyjnych Gminy Łądek, Gminie Łądek.
19. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na powierzenie zarządzania przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi wzdłuż dróg wojewódzkich, położonymi w granicach administracyjnych Gminy Szamocin, Gminie Szamocin.
20. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia stanowiska związanego z apelami dotyczącymi wydłużenia terminów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych.
21. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym.
22. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach.
23. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu.
24. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie zmiany nazwy Wielkopolskiego Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej - Curie w Poznaniu oraz nadania statutu Wielkopolskiemu Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej – Curie.
25. Podjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Ordynatora Oddziału Transplantologii i Chirurgii Ogólnej Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.
26. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Specjalistycznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy.
27. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. dr. Romana Ostrzyckiego w Koninie.
28. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Wielospecjalistycznym im. dr. Jana Jonstona w Lesznie.
29. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Powiatowi Gnieźnieńskiemu, Powiatowi Kaliskiemu, Powiatowi Piłskiemu, Powiatowi Średzkiemu oraz Gminie Śmigiel.
30. Podjęcie uchwały w sprawie aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego.
31. Podjęcie uchwały w sprawie: wyboru delegatów do Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej.
- 31 A. Podjęcie uchwały w sprawie: ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.
- 31 B. Podjęcie uchwały w sprawie: wyboru Przewodniczących i Wiceprzewodniczących komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.
32. Sprawozdanie z bieżącej działalności Zarządu Województwa Wielkopolskiego w okresie pomiędzy sesjami Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

33. Interpelacje i zapytania radnych.

34. Zamknięcie posiedzenia.

Ad. 3. Wybór sekretarzy obrad.

Radni: **Marta Magda** oraz **Wiesław Ratajczak** zostali wybrani Sekretarzami przy głosach:

za: **33,**

przeciw: **0,**

wstrzymujących: **0.**

Ad. 4. Uhonorowanie osób zasłużonych dla samorządu lokalnego z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego.

Z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego – na wniosek Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu – **Tatiana Sokołowska** Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego oraz **Marek Woźniak** Marszałek Województwa Wielkopolskiego wręczyli odznaki za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego przedstawicielom samorządów.

Głos zabrali także: **Maciej Kozik** Prezes Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu oraz w imieniu odznaczonych **Renata Ciurlik** Skarbnik Powiatu Poznańskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zarządziła 15-minutową przerwę.

Ad. 5. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Nr LIX/1207/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie: uchwały budżetowej Województwa Wielkopolskiego na 2024 rok.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: **19,**

przeciw: **0,**

wstrzymujących: **11.**

Uchwała nr II/10/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 6. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę Nr LIX/1206/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Wielkopolskiego na 2024 rok i lata następne.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 20,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 11.

Uchwała nr II/11/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 7. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego umowy na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy z Kaliskim Centrum Rehabilitacji Krystalska Spółka Jawna z siedzibą w Kaliszu.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 32,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/12/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 8. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Miastu Poznań na realizowane w 2024 roku zadanie inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej związanej z organizacją Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach Letnich w 2025 roku (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/13/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 9. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Miastu Kalisz na realizowane w 2024 roku zadanie remontowe z zakresu infrastruktury sportowej związanej z organizacją Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach Letnich w 2025 roku (Dział 926 „Kultura Fizyczna”).

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/14/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 10. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2024 roku w ramach 7 edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 "Kultura Fizyczna).

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/15/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 11. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania remontowe z zakresu infrastruktury sportowej, realizowane w 2024 roku w ramach 7 edycji Programu "Szatnia na Medal" (Dział 926 "Kultura Fizyczna).

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/16/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 12. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania z zakresu infrastruktury sportowej w 2024 roku w ramach Programu Lekkoatletycznego (Dział 926 "Kultura Fizyczna).

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/17/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 13. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego (dział 630 "Turystyka").

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/18/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 14. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne i remontowe realizowane w roku 2024 w ramach programu "Kulisy kultury".

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/19/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 15. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego na realizację przedsięwzięć w ramach V edycji konkursu „Wielkopolskie Jadłodzielnie”.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/20/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 16. Podjęcie uchwały w sprawie: wyrażenia zgody na przekazanie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego oraz zawarcia w tej sprawie umów pomiędzy Województwem Wielkopolskim a jednostkami samorządu terytorialnego w ramach XIV edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś”.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/21/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 17. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia zadania własnego Województwa Wielkopolskiego Gminie Krobia.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/22/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 18. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na powierzenie zarządzania przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi wzdłuż dróg wojewódzkich, położonymi w granicach administracyjnych Gminy Łądek, Gminie Łądek.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/23/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 19. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na powierzenie zarządzania przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi wzdłuż dróg wojewódzkich, położonymi w granicach administracyjnych Gminy Szamocin, Gminie Szamocin.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 34,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/24/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 20. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia stanowiska związanego z apelami dotyczącymi wydłużenia terminów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Głos zabrała Dyrektor Departamentu Zarządzania Środowiskiem i Klimatu Pani **Marzena Andrzejewska-Wierzbicka**, która przedstawiła prezentację stanowiącą [załącznik](#) do protokołu.

Radny **Tomasz Ławniczak** zgodził się z przedstawionymi tezami. Chodzi o cele związane z programem „Czyste powietrze” – są one wprowadzane za pomocą wielopoziomowych uchwał na różnych poziomach samorządu terytorialnego. Oddziaływanie pyłów na człowieka to są sprawy znane i nie trzeba tego tłumaczyć. Radny popiera wprowadzanie takich programów i zaznacza, że jest to nasz moralny obowiązek. Kosztem tego jest wysiłek części społeczeństwa Wielkopolski, którego dochody są poniżej średniej. Mówca zauważył, że zgodnie ze słowami Pani Dyrektor za kilka lat czeka nas najprawdopodobniej nowa standaryzacja i podniesienie wskaźników. Wiązać się to będzie z kolejnym cyklem inwestycyjnym. Klub PiS zgadza się z kierunkiem działań, ale jest przeciwny tak dużemu tempu zmian. Przedłużenie wymiany kotłów o 3-4 lata nie zaszkodziłoby społecznej akceptacji tego programu. Wymiana samego kotła to obecnie 6-10 tys. zł, a całej instalacji 25-30 tys. zł. Nawet po dofinansowaniu wielu osób na to nie stać.

Radny **Łukasz Grabowski** zwrócił uwagę, że apele są też kierowane do Zarządu. Ma pytanie czy Zarząd lub Marszałek ustosunkowywali się do tych apeli, czy ogólną odpowiedź stanowić będzie dzisiejsze stanowisko. Mówca uważa, że omawiane stanowisko to odpowiedź „z buta” do radnych gmin i powiatów, którzy są najbliżej ludzi i którzy najtrafniej potrafią odczytać sygnały od mieszkańców. Nikt nie kwestionuje podejmowania działań mających na celu poprawę jakości powietrza. Należy to jednak robić z głową.

Radny **Adam Bogrycewicz** stwierdził, że przyjemnie rozmawia się o czystym powietrzu i likwidacji kotłów, gdy na zewnątrz jest 28 stopni, a my siedzimy w klimatyzowanej sali. Inaczej wyglądałaby ta dyskusja przy -10 stopniach i braku ogrzewania. Mówca zauważa, że przedstawiona prezentacja powinna znaleźć się w materiałach sesyjnych, aby umożliwić lepsze zaznajomienie się z nią Radnym. Poprosił, aby ponownie wyświetlić slajd dotyczący rozmieszczenia miejsc pomiarowych. Mówca ma wrażenie, że są one rozmieszczone nierównomiernie. Odniósł wrażenie, że w północnej części województwa ich nie ma. W poprzedniej kadencji kilkakrotnie poruszany był temat wymiany kotłów. Zarząd wydaje się nieprzejednany, a wpłynęło już ponad 100 apeli. Jeżeli sieć pomiarowa jest

rozłożona nierównomiernie, to pozostaje do analizy, czy uchwalone prawo miejscowe nie było błędne. Na północy Wielkopolski jakość powietrza jest bardzo dobra. Powołał się też na wypowiedź radnego Jana Grzeška z poprzedniej kadencji. Stwierdził on, że powietrze jest w bardzo dobrym stanie. Według mówcy problem dotyczy głównie aglomeracji poznańskiej. Środowiska peryferyjne żyją w czystym powietrzu, natomiast nakładamy na nie obowiązki, które są bardzo drogie. Problemem nie jest rodzaj kotła, a paliwa. Gdyby się u nas zadziało to, co u sąsiadów na Wschodzie, to w okresie zimowym nie byłibyśmy w stanie się ogrzać. Radny uważa, że stanowisko nie jest rozwiązaniem sprawy, tylko wygodnym wyjściem dla Zarządu.

Dyrektor Departamentu Zarządzania Środowiskiem i Klimatu Pani **Marzena Andrzejewska-Wierzbicka** wyświetliła slajd, o który prosił Radny. W ramach państwowego monitoringu jakości powietrza prowadzony przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska punkty pomiarowe muszą być rozmieszczone, aby zachowały relację, która pozwoli w ujęciu matematycznym zmodelować rozprzestrzenianie substancji w powietrzu. Jak zawsze w takich przypadkach efekt modelowania obciążony może być jakimś błędem. Mówczynie zwróciła uwagę, że ważne jest prowadzenie centralnej bazy emisyjności budynków. Stacje pomiarowe są rozłożone w sposób referencyjny na terenie całego województwa w ramach państwowego monitoringu. Dodała też, że część gmin posiada własne stacje pomiarowe.

Radny **Adam Bogrycewicz** zaznaczył, że 8 powiatów i ponad 500 tys. Wielkopolan nie jest objętych tym badaniem. Patrząc na całą Wielkopolskę to dane byłyby znacznie korzystniejsze gdyby analizować powietrze z północnej części województwa. To obszary o dużym zalesianiu i jakość powietrza jest tam dobra. Mimo to prawem miejscowym chcemy zmusić tamtejszych mieszkańców, żeby dostosowali się do takich samych regulacji, jak mieszkańcy aglomeracji poznańskiej, gdzie jakość powietrza jest gorsza, ale też mieszkańcy mają większe dochody.

Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego **Jacek Bogustawski** wyraził ubolewanie, że nie ma wspomnianych czujników na północy województwa. W ciągu ostatnich 8 lat Główny Inspektorat Ochrony Środowiska mógł wygospodarować środki na ten cel. Mówca twierdzi, że podjęte działania są skuteczne, co potwierdzają przedstawione dziś dane. Uchwały antysmogowe i programy ochrony powietrza działają. Mamy duży postęp jeżeli chodzi o poprawę jakości powietrza. Rozmawiano z gminami, które wysłały apele, poproszono o dane, które mogą go poprzeć, zaprezentowano im jakie są możliwości naprawcze. Zdaniem mówcy przesunięcie terminów zaszkodzi. Polska ma wszczęte postępowanie i może otrzymać 700 tys. zł kary dziennie jeżeli nie będziemy wprowadzać tych działań. W tej chwili nie ma dofinansowań dla węgla, dlatego warto wymieniać piece. Są różne programy wspierające w tym zakresie.

Zdaniem Radnego **Marka Sowy** północ nie pasuje do reszty województwa, ponieważ jest tam czyste powietrze i zaburzyłoby negatywny obraz, a musi on taki być. Średnia jakość powietrza byłaby większa w województwie, a tempo zmian mogłoby być wolniejsze, o co wnioskuje PiS. Dla radnego to walka bogatych z tą częścią społeczeństwa, której nie stać na takie tempo wdrażania zmian.

Radny **Henryk Szymański** przypomniał, że okres przygotowawczy trwał 7 lat. Tyle czasu było na wymianę kotła. Jako burmistrz mówca powołał zespół do kontroli, podzielił miasto na strefy i założył monitoring. Pracownicy urzędu chodzili po domach, wyjaśniali, pomagali wypełnić wnioski. Dzięki temu była informacja ile kotłów należy wymienić i jak wygląda sytuacja finansowa właścicieli. Rada miejska przeznaczała co roku określoną kwotę na wymianę kotłów. Gmina korzystała również z innych dopłat. Dziś nad Grodziskiem Wielkopolskim nie ma tak dużych chmur smogu, jak w innych miejscowościach. Należy działać, aby młodzi ludzie w przyszłości mogli żyć i cieszyć się czystym

powietrzem. Mówca zaapelował, aby nie przesuwac terminu wymiany kotłów. Samorządy gminne powinny mocniej włączyć się w wymianę źródeł ciepła.

Radny **Tomasz Ławniczak** zaznaczył, że w grudniu 1952 roku miał miejsce słynny „smog londyński”. W ciągu 4-5 dni zmarło 4-5 tysięcy osób. W następnych tygodniach 8 tys. ludzi. W efekcie tego w 1956 roku rząd brytyjski wprowadził specjalną ustawę o czystym powietrzu. U nas do końca istnienia systemu komunistycznego istniała promocja węgla. Po wkroczeniu do Unii Europejskiej były deklaracje, ale żaden rząd nie podjął realnych działań. Pierwsze ustawowe i realne działania zostały podjęte w 2016 roku. Należy sobie uświadomić o ile później rozpoczęliśmy ten proces niż Wielka Brytania. W 1962 roku w Wielkiej Brytanii z powodu smogu zmarło 750 osób. Obecnie w Londynie oddycha się czystym powietrzem, ale wymagało to czasu, dlatego radnemu chodziłoby o to, aby przesunąć terminy wymiany kotłów o 3-4 lata.

Radny **Łukasz Grabowski** dopytał, czy Zarząd na omawiane apele odpowiedział wcześniej.

Członek Zarządu **Jacek Bogustawski** wyjaśnił, że z każdą gminą rozmawiali pracownicy departamentu. Wysłano do nich ankiety. Przypomniał też, że na przygotowania było 7 lat i wiele gmin dobrze wykorzystało ten czas. W 2007 roku Wojewoda Wielkopolski wprowadzał pierwsze programy ochrony powietrza, a samorząd województwa działa w tym zakresie od 2008 roku. Rocznie w całej Polsce z powodu złego powietrza umiera 40 tysięcy osób. Należy szybko wprowadzać nowe rozwiązania, aby te drastyczne statystyki były niższe.

Radny **Marek Sowa** dopytał Radnego Henryka Szymańskiego, czy w związku z jego działaniami udało się wymienić wszystkie kotły, czy stamtąd też są sygnały o przesunięciu terminu. Mówca wyjaśnił, że zawsze znajdą się tacy, którzy nie będą chcieli wymienić pieca. Na szczęście dzięki rozmowom spora część osób, która była przeciwna wymianie źródła ciepła dała się przekonać.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego **Tatiana Sokołowska** zamknęła dyskusję.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 22,

przeciw:11,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/25/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 21. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/26/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 22. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/27/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 23. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/28/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 24. Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie zmiany nazwy Wielkopolskiego Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej - Curie w Poznaniu oraz nadania statutu Wielkopolskiemu Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej – Curie.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/29/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 25. Podjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia przedstawiciela podmiotu tworzącego do składu komisji konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Ordynatora Oddziału Transplantologii i Chirurgii Ogólnej Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/30/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 26. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Specjalistycznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 33,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/31/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 27. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Zespołowym im. dr. Romana Ostrzyckiego w Koninie.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 32,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/32/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 28. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Społecznej działającej przy Wojewódzkim Szpitalu Wielospecjalistycznym im. dr. Jana Jonstona w Lesznie.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 32,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/33/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 29. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie przez Województwo Wielkopolskie pomocy finansowej Powiatowi Gnieźnieńskiemu, Powiatowi Kaliskiemu, Powiatowi Pilskiemu, Powiatowi Średzkiemu oraz Gminie Śmigiel.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radny **Adam Bogrycewicz** zaznaczył, że ta uchwała była szeroko omawiana na Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej. Radny Łukasz Grabowski proponował, aby przekazać wsparcie dla poszczególnych powiatów, w których funkcjonują kolejki wąskotorowe w równej kwocie 110 tys. zł. W toku dyskusji okazało się, że poszczególne samorzady deklarują różne wkłady własne. Kwota finansowania przez Województwo Wielkopolskie nie jest z nimi powiązana. Nie ma też opracowanych zasad związanych z udzielaniem dotacji oraz ich rozliczaniem. Klub PiS wyraził zadowolenie, że w toku dyskusji Marszałek zadeklarował, że będą one opracowane. Z uwagi na brak jasnych zasad i uznaniowy tryb przyznawania środków, Radni Klubu PiS wstrzymają się od głosu.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 22,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 10.

Uchwała nr II/34/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 30. Podjęcie uchwały w sprawie aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: 32,

przeciw: 0,

wstrzymujących: 0.

Uchwała nr II/35/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 31. Podjęcie uchwały w sprawie: wyboru delegatów do Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały załączone są stosowne opinie Komisji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Marszałek **Marek Woźniak** jako kandydata na przedstawiciela Samorządu Województwa Wielkopolskiego zgłosił Wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka, który jest członkiem tego gremium oraz pełni funkcję Przewodniczącego polskiej delegacji w Zgromadzeniu Samorządów Lokalnych i Regionalnych Europy. Drugą osobą zgłoszoną jest Radny Paweł Owsiany, który jest doktorem nauk

przyrodniczych, działa aktywnie w stowarzyszeniach i mogłaby doskonale reprezentować województwo w tym gremium.

Radny **Michał Zieliński** także zgłosił dwóch kandydatów: Radnego Piotra Trybka oraz Radnego Filipa Żelaznego. Kandydaci posiadają odpowiednie doświadczenie oraz wykształcenie, aby zasiadać w Zgromadzeniu Ogólnym Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

Radny **Adam Bogrycewicz** zaznaczył, że mamy dwóch kandydatów z koalicji rządzącej oraz dwóch z Prawa i Sprawiedliwości. Chciałby aby delegacja uwzględniała parytet i żeby to była rzeczywista reprezentacja.

Marszałek **Marek Woźniak** wyjaśnił, że głosowanie w Zgromadzeniu Ogólnym ZWRP jest w dużej mierze polityczne. W ubiegłej kadencji podział był równomierny między ówczesną koalicją rządzącą a opozycją. Wówczas dla dobra związku dokonano podziału wszystkich funkcji mniej więcej po równo. Dziś sytuacja jest nieco odmienna, natomiast Marszałek wie, że w niektórych województwach delegatami będą wyłącznie przedstawiciele Prawa i Sprawiedliwości, dlatego Sejmik Województwa Wielkopolskiego także powinien wybrać tylko przedstawicieli rządzącej większości.

Radny **Filip Żelazny** zapewnił, że wraz z Radnym Piotrem Trybkiem zawsze będą głosować zgodnie z interesem województwa. Zaproponował, że przed każdym zjazdem można odbywać wspólne spotkania, żeby dokonać odpowiednich ustaleń. Pokazałoby to, że u nas są inne lepsze standardy, niż w innych samorządach.

Radny **Piotr Trybek** zapewnił, że będą się kierować wyłącznie interesem Województwa Wielkopolskiego.

Radny **Marek Sowa** zaproponował, aby każda ze stron wycofała po jednym kandydacie.

Marszałek **Marek Woźniak** podziękował za deklarację lojalności wobec województwa. Przyjmuje je w dobrej wierze. Natomiast jeśli dojdzie do głosowań Zarządu Związku Województw i kandydatem będzie Marszałek z innego województwa, to wtedy mówca nie jest pewny jak sumienie każe Radnym zagłosować. Gdy mowa o wizerunku województwa to w składzie prezydium jest Wiceprzewodniczący z Prawa i Sprawiedliwości, klub ten ma kilku Przewodniczących oraz Wiceprzewodniczących komisji.

Zanim radni przeszli do głosowania Pani Dyrektor Biura Prawnego **Małgorzata Ratajczak** wyjaśniła zasady głosowania na kandydatów.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego **Tatiana Sokołowska** poddał pod głosowania zgłoszone kandydaty:

Wojciech Jankowiak:

za: 22,
przeciw: 9,
wstrzymujących: 2.

Paweł Owianny:

za: 22,
przeciw: 11,
wstrzymujących: 0.

Piotr Trybek:

za: 10,
przeciw: 22,

wstrzymujących: 1 .

Filip Żelazny:

za: 11,

przeciw: 21,

wstrzymujących: 1.

Uchwała uwzględniająca kandydatów z największą liczbą głosów za tj. **Wojciech Jankowiaka** oraz **Pawła Owsianego** została podjęta przy głosach:

za: **22,**

przeciw: **3,**

wstrzymujących: **8.**

Uchwała nr II/36/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 31 A. Podjęcie uchwały w sprawie: ustalenia składu osobowego komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca odczytała, którzy Radni zgłosili jej chęć zmiany komisji. Ponadto w czasie Sesji Radny **Wojciech Firlej** zgłosił swój akces do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Radny **Piotr Trybek** zrezygnował z Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a wyraził chęć pracy w Komisji Budżetowej. Natomiast Członek Zarządu **Jacek Bogusławski** poprosił o dopisanie do Komisji Kultury.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: **33,**

przeciw: **0,**

wstrzymujących: **0.**

Uchwała nr II/37/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 31 B. Podjęcie uchwały w sprawie: wyboru Przewodniczących i Wiceprzewodniczących komisji stałych Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

Przewodnicząca zaproponowała aby Wiceprzewodniczącym Komisji Skarg, Wniosków i Petycji był Radny Wojciech Firlej. Radni nie wnieśli uwag.

Uchwała została podjęta przy głosach:

za: **33,**

przeciw: **0,**

wstrzymujących: **0.**

Uchwała nr II/38/24 stanowi [załącznik](#) do protokołu.

Ad. 32. Sprawozdanie z bieżącej działalności Zarządu Województwa Wielkopolskiego w okresie pomiędzy sesjami Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radni nie wnieśli uwag. Sejmik przyjął sprawozdanie do wiadomości.

Ad. 33 Interpelacje i zapytania radnych

Radny [Adam Bogrycewicz](#) i [Marek Sowa](#) złożyli wspólne zapytanie w sprawie zerwania quorum przez Radną Województwa Wielkopolskiego, panią Violetę Ratajczak podczas posiedzenia Komisji Kultury w dniu 24.05.2024 r.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego **Tatiana Sokołowska** zaapelowała o dokładne zapoznanie się z Regulaminem Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Radny **Adam Bogrycewicz** poprosił Przewodniczącą Tatianę Sokołowską o nie komentowanie interpelacji i zapytań. Raz jeszcze odniósł się do kwestii nieobecności Radnych na posiedzeniach Komisji. Oburza go fakt, iż opuszczenie przez Radną Violetę Ratajczak obrad Komisji Kultury było celowe. W konsekwencji w komisji konkursowej zasiada 2 Radnych klubu Radnych PO. Na zakończenie podkreślił, że dobrze zaczęliśmy tę kadencję i powinniśmy to kontynuować.

Radny **Adam Bogrycewicz** złożył [zapytanie](#) w sprawie harmonogramu realizacji procesu przygotowawczego i budowlanego mostu w Ciszkowie, w gminie Czarnków, w powiecie czarnkowsko-trzecieckim wraz z drogami dojazdowymi.

Wicemarszałek **Wojciech Jankowiak** wyjaśnił, że nie ma żadnych zagrożeń w tej kwestii. Póki co nie mamy pozwolenia na budowę.

Radny **Marek Sowa** złożył [zapytanie](#) w sprawie planowanego od czerwca uruchomienia ulgi na przewóz rowerów w podróżach w ramach kolejowych przewozów pasażerskich na podstawie Karty Dużej Rodziny.

Wicemarszałek **Wojciech Jankowiak** poinformował, że Zarząd podjął decyzję aby spełnić oczekiwania Radnego Marka Sowy i od najbliższej korekty rozkładu jazdy, od 9 czerwca, będzie można korzystać z ulgi na przewóz rowerów – z 8 zł na 4 zł. Co więcej, będzie można rezerwować miejsca rowerowe. Oferta ta jest póki co do końca roku.

Radny **Wojciech Firlej** złożył [zapytanie](#) w sprawie koncepcji [cyt.] „całkowitej przebudowy” Wojewódzkiego Szpitala Wielospecjalistycznego im. dr. Jana Jonstona w Lesznie.

Na zakończenie głos zabrał także Marszałek **Marek Woźniak** odnosząc się do przedmówcy. Wyjaśnił, że jest to koncepcja, która nie ma jeszcze harmonogramu czy kosztorysu. Z założenia za koncepcją przemawiają następujące elementy: w chwili obecnej trudno spełnić standardy m.in. w zakresie sanitariatów oraz chodzi o to, aby nie utrudniać pracy szpitala. Zdecydowanie trudniej jest dokonywać modernizacji w już istniejącym budynku, niż przenosić się do nowego. Marszałek zaapelował o cierpliwość w tej kwestii.

Ad 34. Zamknięcie posiedzenia.

Wobec wyczerpania porządku obrad, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Wielkopolskiego **Tatiana Sokołowska** zamknęła II Sesję Sejmiku Województwa Wielkopolskiego VII kadencji.

Protokół sporządzili:
Patryk Szczechowiak
Małgorzata Ziarnek

WIELKOPOLSKA

Wielopłaszczyznowe zarządzanie jakością powietrza

II Sesja Sejmiku Województwa Wielkopolskiego VII kadencji

Poznań, 27.05.2024 r.

DLACZEGO walczymy o dobrą jakość powietrza?

- ✓ Standardy jakości środowiska – poziomy dopuszczalne (pył PM10 i PM2,5) to standardy jakości życia
- ✓ Wg WHO, przekroczenia standardów negatywnie wpływają na zdrowie i życie człowieka
- ✓ Natomiast w przypadku przekroczeń poziomów docelowych (BaP) substancji w powietrzu – wg WHO, istnieje bardzo wysokie prawdopodobieństwo (niemalże pewne), że przekroczenia negatywnie oddziałują na nasze zdrowie i życie

Najbardziej narażone na działanie zanieczyszczeń powietrza są dzieci, kobiety w ciąży, alergicy, osoby z niewydolnością układu sercowo-naczyniowego oraz osoby starsze (w 2023 r. 340 tys. Wielkopolan)

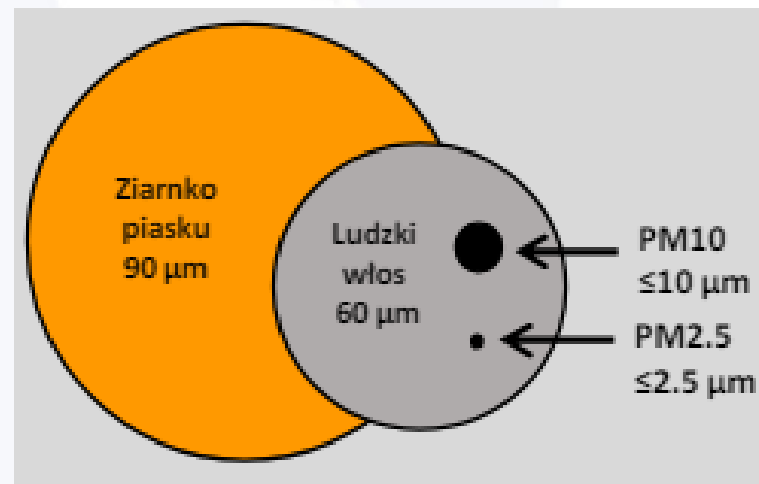
Pyły zawieszone – mieszanina cząstek stałych i kropelek cieczy o średnicy nie większej niż $10\ \mu\text{m}$ (PM10) pochodzących z procesów spalania węgla, drewna, liści, odpadów itp. oraz z ruchu drogowego.

Na ich powierzchni mogą występować toksyczne pierwiastki – kadm (Cd), ołów (Pb), rtęć (Hg), arsen (As).

Pyły te są silnie absorbowane w górnych drogach oddechowych, oskrzelach i płucach.

Najbardziej niebezpieczną frakcją stanowią cząstki o średnicy nie większej niż $2.5\ \mu\text{m}$ (PM2.5).

Ziarnko piasku $90\ \mu\text{m}$ Ludzki włos $60\ \mu\text{m}$ PM10 $\leq 10\ \mu\text{m}$ PM2.5 $\leq 2.5\ \mu\text{m}$

Benzo(a)piren – związek z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych o silnych właściwościach rakotwórczych i toksycznych. Powstaje w procesach niepełnego spalania, np. węgla, drewna, liści, odpadów itp.

Wpływ głównych zanieczyszczeń powietrza na zdrowie:

Pyły zawieszone:

- Niewydolność oddechowa
- Choroba niedokrwienna serca
- Starzenie się układu nerwowego
- Choroby układu kostnego
- Upośledzenie rozwoju płodu

B(a)P:

- Nowotwory płuc
- Uszkodzenie układu nerwowego
- Upośledzenie rozwoju płodu
- Problemy z płodnością
- Spadek odporności

Skutki zdrowotne i choroby powodowane zanieczyszczonym powietrzem:

- Problemy z pamięcią i koncentracją
- Stany depresyjne
- Przyspieszone starzenie
- Udar i wylew mózgu
- Zawał serca
- Nadciśnienie tętnicze
- Choroba niedokrwienna
- Choroba zakrzepowo-zatorowa
- Podrażnienie górnych dróg oddechowych
- Infekcje dróg oddechowych
- Zaostrzenie astmy
- Niepłodność
- Ryzyko poronienia
- Wady rozwojowe płodu
- Nowotwory

- Aktualnie KE zobowiązała się **do dalszej poprawy** jakości powietrza i lepszego dostosowania unijnych norm jakości powietrza do zaleceń WHO.
- Zapowiadane jest wzmocnienie przepisów dotyczących monitorowania, modelowania i planowania w odniesieniu do jakości powietrza.
- We IX 2021 r., WHO opublikowała nowe wytyczne dotyczące jakości powietrza, oparte na obszernym sprawozdaniu podsumowującym **wyniki badań naukowych** dotyczących wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie.
- We wnioskach wyraźnie podkreśla się **znaczenie obniżenia stężenia zanieczyszczeń** na każdym poziomie i wykazuje się **wyraźne korzyści** dla zdrowia publicznego i środowiska wynikające z takich działań.
- Korzyści społeczne wynikające ze stałej i lepszej redukcji zanieczyszczenia powietrza znacznie przewyższają związane z tym koszty.
- Zgodnie z szacunkami KE, roczne bezpośrednie koszty przestrzegania różnych scenariuszy polityki analizowanych w ramach oceny **skutków** zmiany Dyrektywy CAFE wynoszą od **3,3 mld EUR do 7 mld EUR**, a pieniężne **korzyści** dla zdrowia i środowiska wynoszą od **36 mld EUR do 130 mld EUR** w 2030 r.

- Należy także mieć na uwadze fakt, że uchwała Nr XXXIX/941/17 SWW z XII 2017r. ws. wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, jest **zgodna z zapisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**, w szczególności z **art. 68** stanowiącym, że **każdy obywatel ma prawo do ochrony zdrowia** a władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku. Władze publiczne są także obowiązane do zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska
- Natomiast **art. 74 Konstytucji** wskazuje, że ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska
- Zaś w **art. 86** zobowiązano każdego obywatela do dbałości o stan środowiska i ponoszenia odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie

WIELKOPOLSKA

URZĄD
MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Samorząd Województwa Wielkopolskiego stawia na **wielopłaszczyznowe** zarządzanie jakością powietrza m. in. poprzez realizację zapisów regionalnych dokumentów strategicznych i aktów prawa miejscowego takich jak:

- ✓ Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego
- ✓ Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego
- ✓ **Programy ochrony powietrza**
- ✓ **Tzw. uchwały antysmogowe**

FAKULTATYWNE Uchwały antysmogowe,

Nie zastępują !!!

OBOWIĄZKOWYCH Programów ochrony powietrza

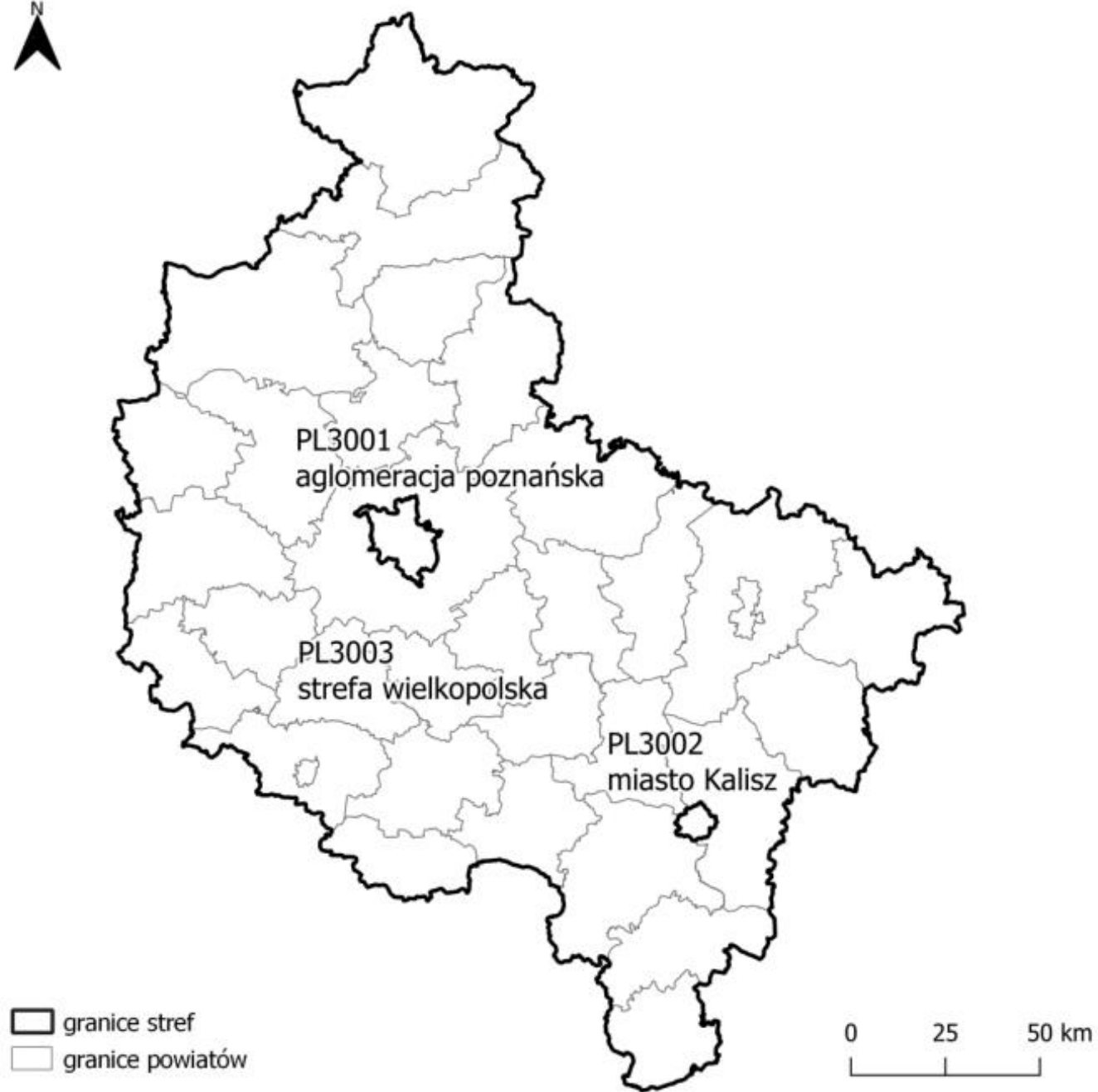
- ✓ Uchwały te są aktami prawa miejscowego i mają się wzajemnie uzupełniać/wspomagać
- ✓ 22 lutego 2018 r. Trybunał Sprawiedliwości UE stwierdził, że Polska naruszyła unijne prawo w dziedzinie jakości powietrza, a dopuszczalne stężenia PM10 były przekraczane w sposób ciągły.

----- **Różnice** -----

Nazwy i kody stref w województwie wielkopolskim

- PL3001 **Aglomeracja Poznańska** – 530 tys. mieszkańców
- PL3002 **M. Kalisz** - 100,3 tys. mieszkańców
- PL3003 **Strefa wielkopolska** – 2,9 mln. mieszkańców

Dla ww. stref obowiązują zarówno Programy ochrony powietrza z 2020, jak i tzw. uchwały antysmogowe

Rysunek 3.1. Podział województwa wielkopolskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2022 rok
[źródło: GIOŚ]

Programy ochrony powietrza

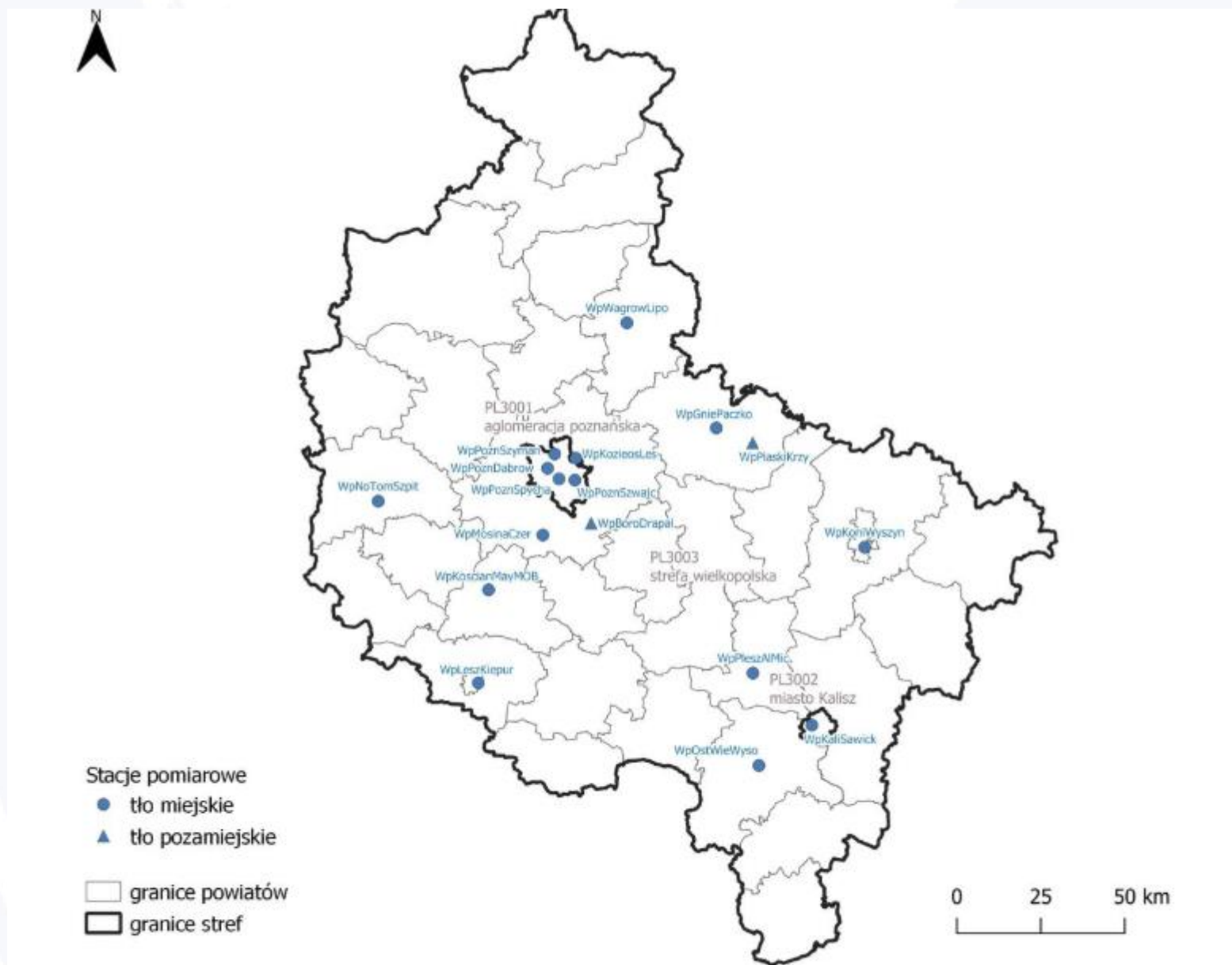
Uchwały SWW z 13.07.2020 r., określają:

- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej **PM10, PM2,5 i BaP**
- Program ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz **PM10, PM2,5, BaP i Ozon**
- Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska **PM10 i BaP**

Ww. uchwały zostały oparte na wynikach oceny jakości powietrza GIOŚ z **2018r.**

Rozmieszczenie stacji pomiarowych wg GIOŚ

Rysunek 4.1. Lokalizacja stacji pomiarowych w województwie wielkopolskim wykorzystanych w ocenie za rok 2023 [źródło: GIOŚ]

Wyniki monitoringu GIOŚ za 2020 r., (z łagodną zimą)

- w przypadku **Pyłu PM2,5** - Strefa wielkopolska znalazła się w klasie **C**, pod kątem ochrony zdrowia ludzi

Zagrożenie dla 140 tys. wielkopolan

- W przypadku **BaP** – wszystkie strefy znalazły się w klasie **C**, pod kątem ochrony zdrowia ludzi

Zagrożenie dla prawie 1,5 mln. wielkopolan

Wyniki monitoringu GIOŚ za 2021 r. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi

➤ W przypadku **Pyłu PM2,5**

- Strefa aglomeracja poznańska znalazła się w klasie **A**
- Strefa wielkopolska znalazła się w klasie **C1** - jest to 0,7% powierzchni tej strefy zamieszkiwanej przez 11% ludności
(315 tys. mieszkańców)

➤ W przypadku **Pyłu PM10**

- Strefa aglomeracja poznańska znalazła się w klasie **A**
- Strefa wielkopolska znalazła się w strefie **C** - jest to 0,7% powierzchni tej strefy zamieszkiwanej przez 13% ludności
(375 tys. mieszkańców)

Wyniki monitoringu GIOŚ za 2021 r. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi

- Warto zaznaczyć, że w przypadku **Pyłu PM10**

Przekroczenia poziomu 24-godzinnej stężenia pyłu zawieszonego odnotowano jedynie **na 6 spośród 17** wielkopolskich stacji pomiarowych, na których było od **38 do 49 dni** z przekroczeniami. Jedynie w Mosinie takich dni było – **74**

- Warto także zaznaczyć, że w Wielkopolsce **NIE** odnotowano przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla roku

Wyniki monitoringu GIOŚ za 2021 r. Pod kątem ochrony zdrowia ludzi cd.

W przypadku **BaP**

- Strefa aglomeracja poznańska znalazła się w klasie **C**
jest to 92 % powierzchni tej strefy zamieszkiwanej przez 95%
ludności (**509 tys. mieszkańców**)
- Strefa wielkopolska (+ Kalisz) znalazła się w strefie **C**
jest to 9 % powierzchni tej strefy zamieszkiwanej przez 53%
ludności (**1,6 mln. mieszkańców**)

Wyniki monitoringu GIOŚ za 2022 r., (kryzys ekonomiczno-energetyczny)

- w przypadku **Pyłu PM2,5 i PM 10** - Strefa wielkopolska znalazła się w klasie **A**, pod kątem ochrony zdrowia ludzi
- W przypadku **BaP** – wszystkie strefy znalazły się w klasie **C**, pod kątem ochrony zdrowia ludzi

!!! Zagrożenie dla 1,44 mln. Wielkopolan !!!

- **0,39 mln. aglomeracja poznańska**
- **0,09 mln. m. Kalisz**
- **0,96 mln. strefa wielkopolska**

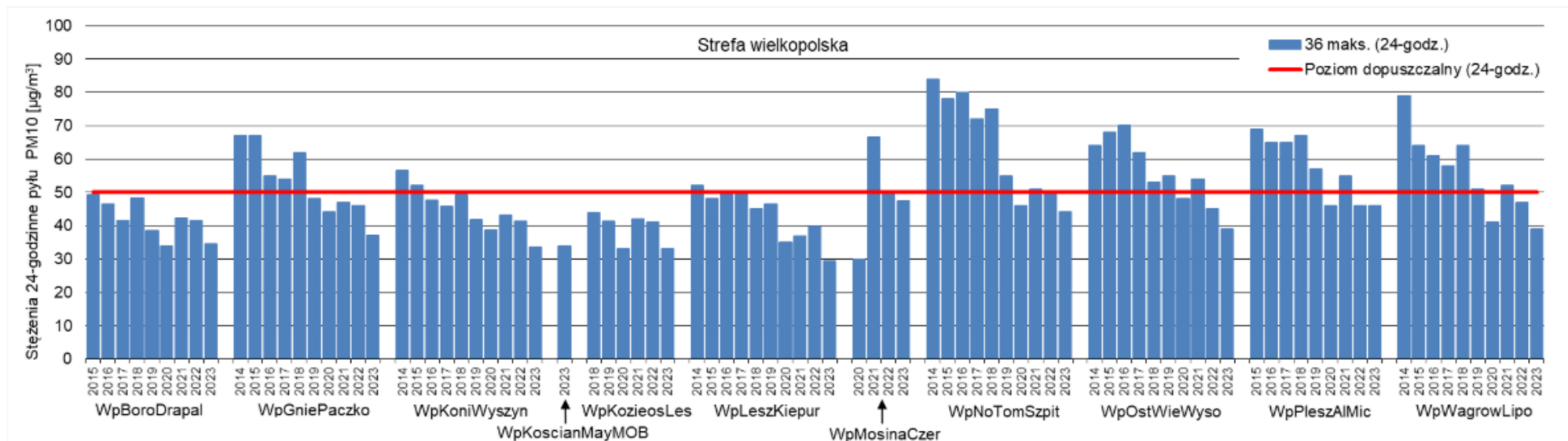

Wyniki monitoringu GIOŚ za 2023 r., (cd. kryzysu ekonomiczno-energetycznego)

- w przypadku **Pyłu PM2,5 i PM 10** - Strefa wielkopolska, M. Kalisz i Aglomeracja poznańska znalazły się w klasie **A**, pod kątem ochrony zdrowia ludzi
- W przypadku **BaP** – Strefa wielkopolska znalazła się w klasie **C**, pod kątem ochrony zdrowia ludzi

!!! Zagrożenie dla 340 tys. Wielkopolan !!!

Rysunek 7.27. Przebieg 36 maksymalnej wartości 24-godzinowej stężenia pyłu zawieszonego PM10 na poszczególnych stanowiskach pomiarowych województwa wielkopolskiego, na tle poziomu dopuszczalnego w latach 2014–2023 [źródło: GIOŚ]

Przyczyny przekroczeń, czyli źródła zanieczyszczeń

GŁÓWNA:

- Emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków (tzw. niska emisja – powierzchniowa z sektora komunalno-bytowego)

POZOSTAŁE:

- Emisja zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni pylących, np. pól, nieutwardzonych dróg, placów, boisk, itp.
- Emisja zanieczyszczeń ze źródeł transportu samochodowego (tzw. emisja liniowa)
- Napływ zanieczyszczeń spoza granic strefy i kraju

Najważniejsze zadanie naprawcze wynikające

Z aktualnie obowiązujących POPów

- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Zakłada wymianę prawie 600 tys. kotłów (2019-2023 „Czyste powietrze” 24.748 szt.)

- Program ochrony powietrza dla strefy miasto Kalisz

Zakłada wymianę 15 tys. kotłów i termomodernizację 3,6 tys. budynków (2019-2023 „Czyste powietrze” 394 szt.)

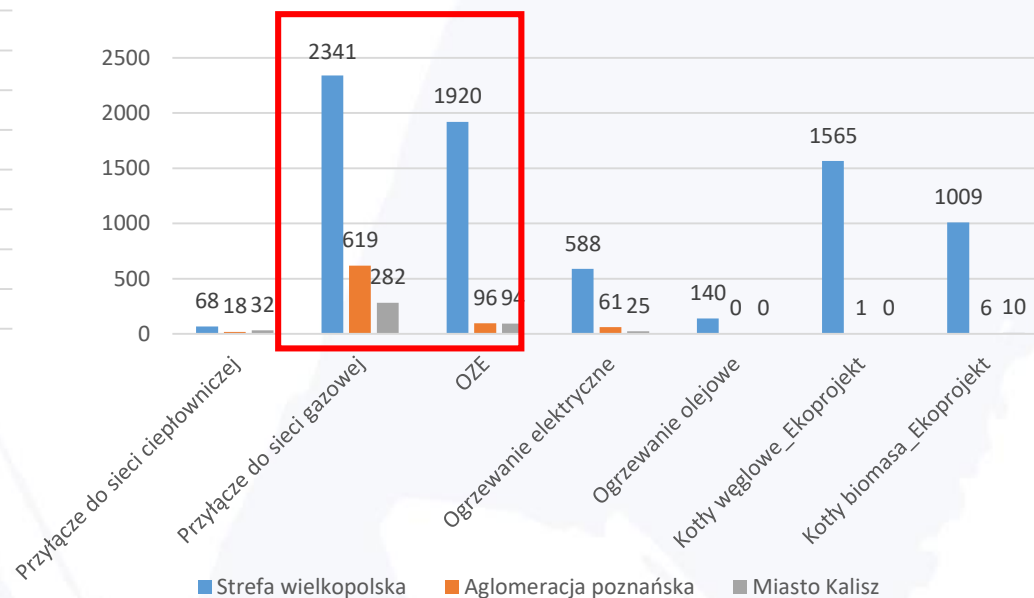
- Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska

Zakłada wymianę 20 tys. kotłów (2019-2023 „Czyste powietrze” 335 szt.)

OKRES SPRAWOZDAWCZY ZA 2022: WOJEWÓDZTWO

Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej

- Środki: Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego, Program „Ciepłownictwo powiatowe”, Program „Czyste Powietrze”, budżet samorządu
- Kotły na paliwo stałe - tereny, gdzie przyłączenie do sieci gazowej lub ciepłowniczej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadnione, **ubóstwo energetyczne**

PROGRAMY OCHRONY POWIETRZA

Kontrola realizacji uchwał antysmogowych (kod działania WpKUA)

Za realizację działania odpowiedzialny jest organ wykonawczy gminy.

W skali gminy powinno być przeprowadzanych minimum:

- **w gminach wiejskich – 50 kontroli rocznie** w latach 2021-2025 oraz po 25 kontroli w roku 2020 i 2026,
  - **w gminach miejsko-wiejskich – 100 kontroli rocznie** w latach 2021-2025 oraz po 50 kontroli w roku 2020 i 2026,
  - **w gminach miejskich – 150 kontroli rocznie** w latach 2021-2025 oraz po 75 kontroli w roku 2020 i 2026,
- w ramach których sprawdzany będzie sposób realizacji tej uchwały.

Strefa aglomeracja poznańska: min. **500 kontroli rocznie** w latach 2021-2025, przy czym w roku 2020 i 2026 – 250 kontroli.

Strefa miasto Kalisz: min. **200 kontroli rocznie** w latach 2021-2025, przy czym w roku 2020 i 2026 – 250 kontroli.

Kto?

Jak?

działania systemowe – samorząd województwa

- koordynacja realizacji Programu, sprawozdawczość w ramach monitorowania realizacji Programu, uwzględnianie w zamówieniach publicznych problemów jakości powietrza, rozwój komunikacji publicznej,

ograniczenie emisji powierzchniowej – gminy, mieszkańcy, spółdzielnie itd..

- likwidacja lub wymiana starych kotłów na paliwo stałe i zastępowanie ich kotłami gazowymi, olejowymi, siecią ciepłowniczą, ogrzewaniem elektrycznym lub kotłami na paliwo stałe spełniającymi wymagania Ekoprojektu lub V klasy wg normy PN-EN 303-5:2012
- termomodernizacja

ograniczenie emisji liniowej - gminy

- ograniczenie wtórnej emisji poprzez czyszczenie dróg metodą mokrą
- Samochody elektryczne / hybrydowe

działania ciągłe i wspomagające - .....

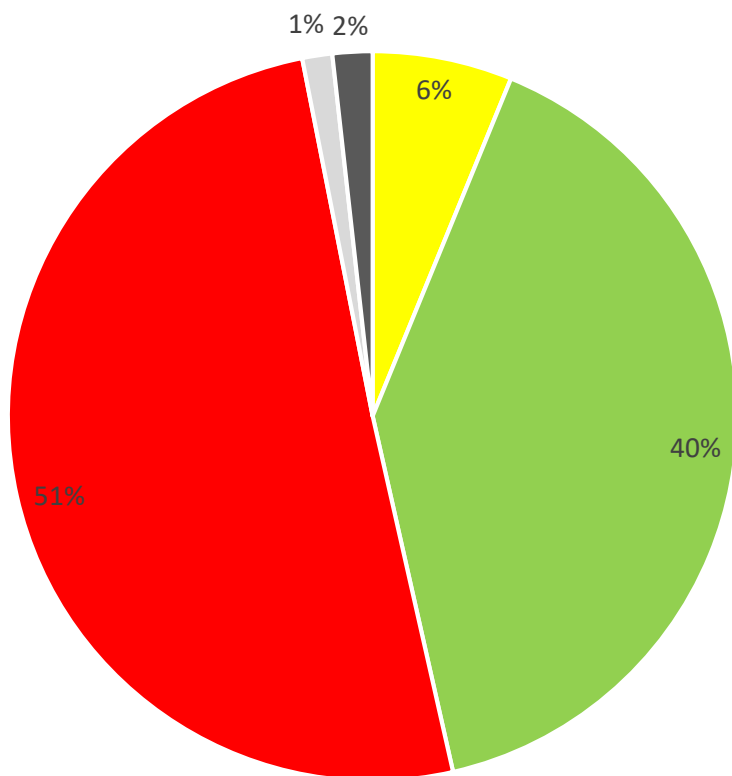
- edukacja ekologiczna, rozwój sieci gazowych i ciepłowniczych, kontrole stacji diagnostycznych, kontrole prac budowlanych, kontrole gospodarstw domowych

W zarządzaniu jakością powietrza,
Samorząd Województwa Wielkopolskiego
stawia na **wielopłaszczyznowy dialog**,
ponieważ wszyscy jesteśmy współodpowiedzialni i
jednocześnie wszyscy **możemy/musimy** być
zaangażowani w poprawę tejże jakości

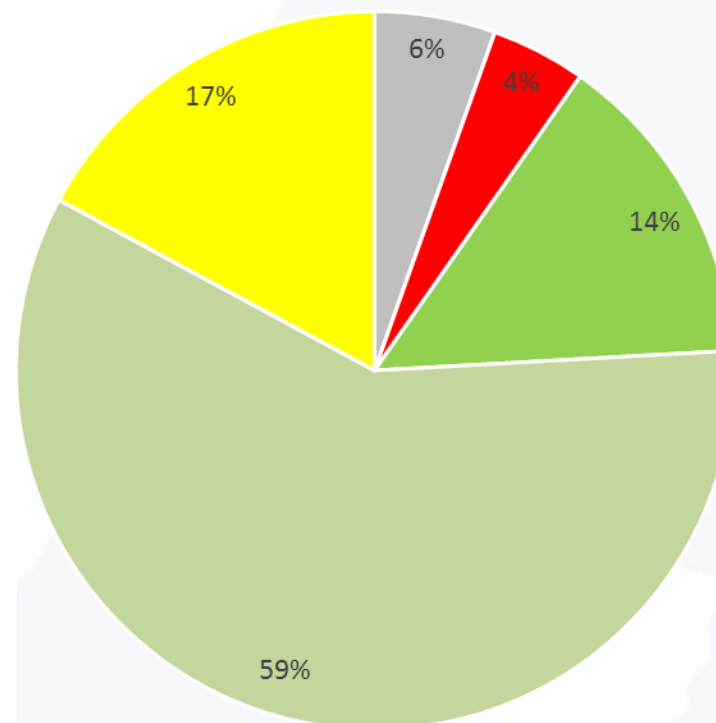
Przypomnijmy: Dialog z JST **przed** uchwałami antysmogowymi **i po,** Co do potrzeby ich funkcjonowania .....

Ankiety

tak z uwagami   tak   nie   brak   ani tak ani nie

Opiniowanie

bez opinii z uwagami   negatywnie
pozytywnie   pozytywnie bez opinii w terminie
pozytywnie z uwagami

Uchwały anty-smogowe zostały zmodyfikowane w XI 2021 r.

Ze względu na:

- ✓ zmianę przepisów prawa
- ✓ wnioski i sygnały od JST i organizacji społecznych
- ✓ przyjęcie w marcu 2021 r., przez ZWW - Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040, ukierunkowanej na osiągnięcie na poziomie subregionalnym unijnych celów klimatycznych

Czego dotyczą uchwały?

Instalacji, w których następuję spalanie paliw stałych, tj. kotłów oraz miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (piece, kozy, kominki), z wyjątkiem instalacji wymagających pozwoleń i zgłoszeń.

Kogo dotyczą?

Wszystkich podmiotów eksploatujących ww. instalacje (osoby fizyczne i prawne).

Jaki obejmują zakres?

Wskazują jakie paliwa i kotły zostały zakazane do stosowania.

Jak są kontrolowane?

Przez Straż Miejską/Gminną lub uprawnione przez gminę osoby, poprzez sprawozdania z kontroli.

Jakie paliwa zostały zakazane do stosowania?

1. Węgiel brunatny oraz paliwa stałe produkowane z jego wykorzystaniem.
2. Muły i flotokoncentraty węglowe oraz mieszanki produkowane z ich wykorzystaniem.
3. Paliwa, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %.

cd.

4. Węgiel kamienny oraz paliwa stałe produkowane z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniające któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:

- a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
- b) zawartość popiołu nie więcej niż 10 %,
- c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %.

5. biomasa stała, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Jakie instalacje są dopuszczone do stosowania?

Kotły:

- muszą spełniać wymagania rozporządzenia Komisji UE (ekoprojekt) w zakresie efektywności energetycznej i norm emisyjnych oraz wymagania dla kotłów 5 klasy wg normy PN-EN 303-5:2012
- muszą zapewniać automatyczne podawanie paliwa,
- nie mogą posiadać rusztu awaryjnego oraz elementów pozwalających jego zamontowanie,
- wymagania dla kotłów zainstalowanych przed 1 maja 2018 obowiązują od 1 stycznia 2024 r. w przypadku kotłów bezklasowych oraz od 1 stycznia 2028 r. w przypadku kotłów spełniających normy 3 lub 4 klasy.

Miejscowe ogrzewacze pomieszczeń (piece, kozy, kominki):

- muszą spełniać wymagania rozporządzenia Komisji UE (ekoprojekt) w zakresie efektywności energetycznej i norm emisyjnych oraz wymagania dla kotłów 5 klasy wg normy PN-EN 303-5:2012,
- wymagania dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń zainstalowanych przed 1 maja 2018 obowiązują od 1 stycznia 2026 r. chyba, że instalacje te będą:
  - osiągać sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80%, lub
  - zostaną wyposażone w urządzenie zapewniające redukcję emisji pyłu do wartości określonych w rozporządzeniu Komisji UE (ekoprojekt).

OŚ CZASU UCHWAŁ ANTYSMOGOWYCH

1.05.2018 r.
wejście w życie
uchwał
antysmogowych
(zakaz stosowania
paliw + nowe kotły)

1.01.2026 r.
UCHWAŁY
ANTYSMOGOWE:
wymiana starych
miejscowych
ogrzewaczy
pomieszczeń

1.01.2041 r.
UCHWAŁY ANTYSMOGOWE: na terenie
miasta **Konina** oraz powiatów:
**kolskiego, konińskiego, słupeckiego i
tureckiego** zakaz stosowania węgla
kamiennego oraz paliw stałych
produkowanych z jego
wykorzystaniem.

1.01.2024 r.
UCHWAŁY
ANTYSMOGOWE:
wymiana starych
kotłów
BEZKLASOWYCH

1.01.2028 r.
UCHWAŁY
ANTYSMOGOWE:
wymiana kotłów
klasy 3. i 4.

na terenie miasta **Konina** oraz powiatów: **kolskiego, konińskiego, słupeckiego i tureckiego** zakaz stosowania węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem

To **EFEKT** przyjęcia Strategii Neutralności Klimatycznej
WIELKOPOLSKA WSCHODNIA 2040

1.01.2041 r.

Zespół Ekspertki ds. uchwał antysmogowych, obradował w II i III br.

Na podstawie analiz własnych i ankiet przesłanych do JST składających apele – Zespół przedstawił Zarządowi Województwa Wielkopolskiego

Przyjęte stanowisko, w którym stwierdził, **że ze względu na konieczność kontynuacji działań na rzecz poprawy jakości powietrza, wyraża sprzeciw wobec wprowadzenia zmiany terminów określonych w tzw. „uchwałach antysmogowych” i rekomenduje ZWW pozostawienie dotychczasowego brzmienia uchwał antysmogowych.**

Zespół podkreślił konieczność zintensyfikowania aktywności części gmin w zakresie walki o czyste powietrze, w szczególności w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na działania termomodernizacyjne oraz wymianę kotłów pozaklasowych, a także zwiększenie oferowanej pomocy finansowej ze środków własnych.

W stanowisku Zespołu wskazano także na dostępne możliwości finansowania działań zmierzających do poprawy jakości powietrza, w tym termomodernizacji oraz wymiany instalacji pozaklasowych na paliwo stałe.

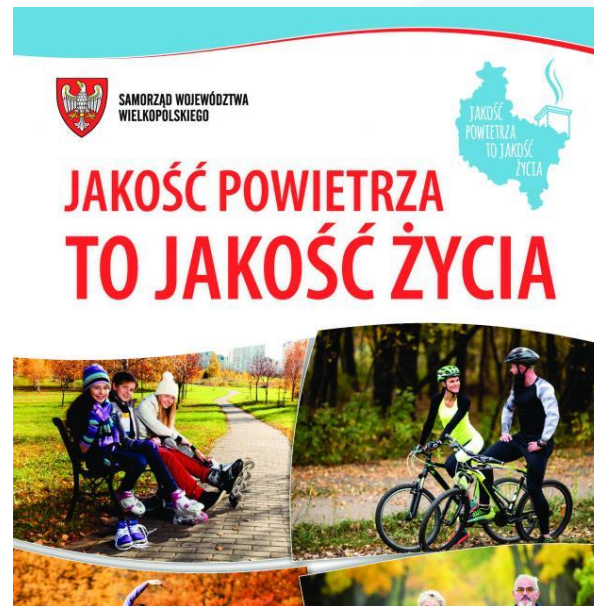
Realizacja zadań i wyzwań poprzez:

- Dialog na wielu płaszczyznach
- Kampanie informacyjne
- Konferencje
- Szkolenia z kontrolowania zapisów uchwał antyśmogowych
(Rocznie ok. 400 pracowników JST i strażników miejskich)
- Racjonalne, regionalne programowanie i wydatkowanie środków finansowych

KAMPANIE INFORMACYJNE 2018, 2020, 2022, 2023

www.umww.pl

Od 2018 roku w województwie wielkopolskim obowiązują uchwały antysmogowe, dzięki którym zyskamy czyste powietrze, zdrowie i większy komfort życia.

Określają one:

- urządzenia grzewcze dopuszczone do stosowania,
- rodzaje opału zabronionego do spalania,
- terminy wymiany starych kotłów, kominków lub pieców.

Aby skutecznie ograniczyć emisję szkodliwych pyłów i rakotwórczego benzo(a)pirenu zabrania się spalania:

- 1 **miału** najgorszej jakości, czyli paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%,
- 2 **węgla brunatnego** oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem,
- 3 **wilgotnego drewna** i innej biomasy powyżej 20% wilgotności.

Uchwały antysmogowe dopuszczają do stosowania kotły:

- 1 spełniające wymagania EKOPROJEKTU oraz 5 klasy efektywności energetycznej,
- 2 posiadające automatyczny podajnik,
- 3 nieposiadające rusztu awaryjnego i możliwości jego zamontowania.

Ważne terminy:

do końca 2023	do końca 2025	do końca 2027
obowiązkowa wymiana kociołków	wymiana starych miejsowych ogrzewaczy pomieszczeń	wymiana kotłów 3 i 4. klasy

Kontrolę przestrzegania uchwał antysmogowych prowadzą urzędnicy miasta lub gminy, a także policja i straż miejska. Za nieprzestrzeganie uchwał grozi mandat lub grzywna.

MIAŁ WĘGLOWY

WĘGIEL BRUNATNY

WILGOTNE DREWNO I INNA BIOMASA

Szczegóły na stronie www.umww.pl w zakładce kampania informacyjna „Jakość powietrza to jakość Życia”

WRPO 2014-2020

Oś 3. Energia

Działanie 3.1 wytwarzanie i dystrybucja E ze źródeł odnawialnych:

- 43 umowy na kwotę ogółem **391,6 mln zł** i wkład UE **217,7 mln zł**
- 78% liczby projektów zakończonych (kwotowo 72%)

Działanie 3.2 Poprawa efektywności energet. w sektorze publ. i mieszkaniowym:

- 146 umów na kwotę ogółem **710,6 mln zł** i wkład UE **481,8 mln zł**
- 73% liczby projektów zakończonych (kwotowo 49%)

Działanie 3.3 Wspieranie strategii niskoemisyjnych, w tym mobilność miejska:

- 134 umowy na kwotę ogółem **1593,3 mln zł** i wkład UE **986,0 mln zł**
- 88% liczby projektów zakończonych (kwotowo 70%)

Razem Oś 3:

- 323 umowy na kwotę ogółem **2695,5 mln zł** i wkład UE **1685,5 mln zł**
- 79% liczby projektów zakończonych (kwotowo 64%)

FEW DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI - ZAKRES WSPARCIA (wybrane alokacje)

Wspieranie efektywności energetycznej	59 000 000 €	Dotacja 50 mln. / instrumenty finansowe 9 mln.
Rozwój odnawialnych źródeł energii	65 000 000 €	Instrumenty finansowe/ dotacja
Adaptacja do zmian klimatu	108 000 000 €	Dotacja

Cele Europejskiego Ładu o Zielonego Ładu:

Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska

Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby

Dostarczanie czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii

Poznań, 10.01.2024

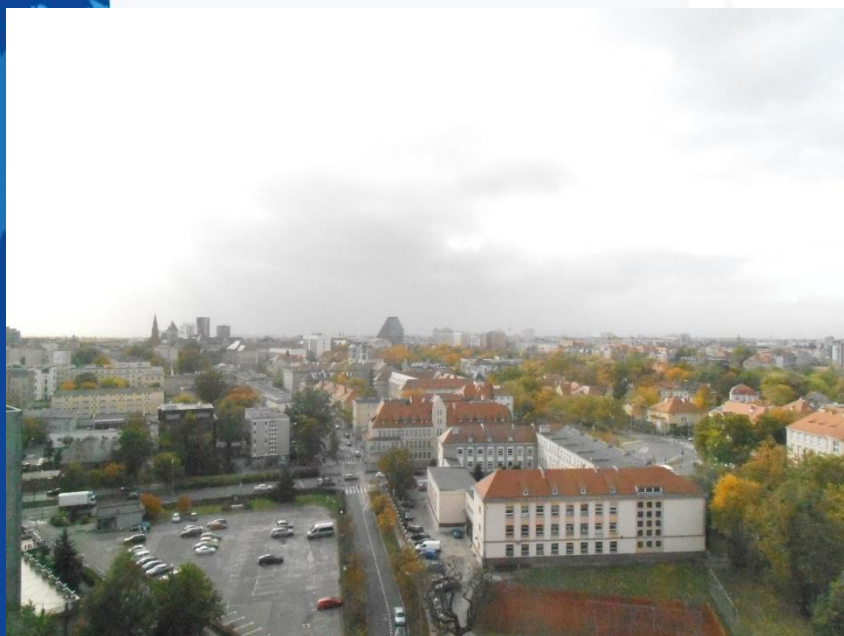
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO W POZNANIU

A NA ZAKOŃCZENIE CIEKAWOSTKA 😊

Pył z nad Sahary widoczny jest niekiedy nad Poznaniem z siedziby UMWW w Poznaniu

Jako **przykład naturogenicznego źródła zanieczyszczenia** powietrza pyłem

21.10.2021

Jakość powietrza to jakość życia...

